

Complexnummer: 516232

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Ter Marse

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

516233, 516234

Woonplaats

Stadskanaal

Gemeente

Stadskanaal

Provincie

Groningen

Locatie van het hoofdobject

Ceresstraat 2, 9502 EA te Stadskanaal

Complexomschrijving

Inleiding

COMPLEX bestaande uit een VILLA met DIENSTWONING. De villa, genaamd 'Ter Marse', werd gebouwd in 1884 voor de familie Maarsing, een rijke vervenersfamilie, in Eclectische stijl. In 1910 kreeg het voorhuis een nieuw uiterlijk met Um-1800-elementen en werd het interieur aangepast (o.a. glas-in-lood).

Aan de achtergevel (oostzijde) bevindt zich aan de linkerkant een niet-originele aanbouw, die wegens te geringe ouderdom en te weinig architectonische waarde niet voor bescherming van rijkswege in aanmerking komt. Sinds 1974 is het Streekhistorisch centrum in het pand gehuisvest is het interieur in een traditionele stijl teruggebracht (niet-origineel). De dienstwoning voor de tuinman stamt uit omstreeks 1935 en is gebouwd in een Interbellum-architectuur. In de tuin zijn restanten aanwezig van een landschappelijke aanleg. De tuin was oorspronkelijk groter, maar werd gehalveerd door de bouw van de watertoren aan de linkerkant.

Het complex is gelegen op een ruim, deels omgracht perceel naast de watertoren aan het Stadskanaal. Aan de voorzijde bevindt zich een ruime tuin met langwerpige vijver. Links van de vijver een treurwilg en tamme kastanje en rechts twee beuken. Een oprijlaan, gelegen aan de rechterzijde, verleent toegang tot het complex en wordt gemarkeerd door twee vierkante pijlers met niet-origineel hekwerk.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Villa met dienstwoning van algemeen belang vanwege architectuur- en cultuurhistorische waarde:

- als voorbeeld van een villa met dienstwoning uit het vierde kwart van de negentiende en eerste helft van de twintigste eeuw in de provincie Groningen
- vanwege de opvallende vormgeving en detaillering van de villa
- vanwege de redelijk hoge mate van gaafheid van het complex en de samenstellende onderdelen
- vanwege de zeer monumentale en beeldbepalende ligging naast de watertoren aan het Stadskanaal
- als herinnering aan de vervening die in dit gebied op grote schaal plaats vond.

Monumentnummer*: 516233

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	17 oktober 2000
Kadaster deel/nr	82774/174

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Stadskanaal	Stadskanaal	Groningen

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Stadskanaal	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Onstwedde	N			3423

*Omschrijving***

Omschrijving

VILLA bestaande uit een VOORHUIS (uiterlijk 1910) waarin Um-1800 elementen zijn te herkennen en ACHTERHUIS (1884).

Het één verdieping hoge, symmetrische VOORHUIS op nagenoeg rechthoekige plattegrond heeft gepleisterde gevels op een naar voren springend gepleisterd trasraam en wordt gedekt door een samengestelde kap waarop oranje kruispannen; twee gepleisterde schoorstenen op de nokken; overkragende houten goot op decoratieve houten klossen; niet-originele dakkapel op het zuidelijk dakvlak. De gevels worden geleed door getoogde H-vensters met glas-in-lood in de bovenlichten; voorgevel gepleisterde pilasters.

In het centrale geveldeel van de voorgevel (westzijde), dat is doorgetrokken boven de gootlijst, dubbele openslaande houten paneeldeuren waarin glas met getoogd bovenlicht waarin glas-in-lood waarvoor een bordes; geelbakstenen vloer met aan weerszijden een twee treden hoge gemetselde stoep; aan de voorzijde een gepleisterd muurtje waarop geschreven 'Streekhistorisch Centrum' (niet-origineel). Boven het bordes een gepleisterd balkon dat wordt gedragen door vier vierkante gepleisterde zuilen; gepleisterde borstwering; drie houten paneeldeuren waarin glas. In de top met fronton-achtige beëindiging in ijzeren letters geschreven 'Ter Marse'. Aan weerszijden van het bordes twee H-vensters en op de hoeken loodrecht op de gevel een laag gepleisterd muurtje.

In de noordgevel van zowel het achterhuis als voorhuis een vijfzijdige serre onder plat dak waarin vier H-vensters; aan de voorzijde een houten paneel deur waarin glas met bovenlicht; niet-originele stoep. Rechts van de serre een gepleisterde nis en een H-venster.

Tegen de achtergevel (oostzijde) is het achterhuis aangebouwd.

In de zuidgevel een driedelig venster met bovenlicht.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

In het INTERIEUR zijn ondermeer van belang: de gemetselde schouw met aan weerszijden houten bankjes en kastjes, de tochtal met tegelvloer en houten tochtdeuren met zij- en bovenlichten met roedenverdeling en glas-in-lood.

Het deels onderkelderde ACHTERHUIS op rechthoekige plattegrond is opgetrokken in rode baksteen, achtergevel gepleisterd, op een gepleisterd trasraam en wordt gedekt door een zadeldak met schildend waarop oranje kruispannen; houten kroonlijst; twee gemetselde schoorstenen met decoratieve kap; twee niet-originele dakkapellen op het zuidelijk dakvlak.

In de noordgevel vier gemetselde pilasters, twee zesruits vensters waaronder houten panelen onder rollaag en een driedelig achtruits venster onder rollaag waaronder twee staande tweeruits keldervensters.

Aan de achtergevel (oostzijde) bevindt zich aan de linkerzijde een niet-originele platte aanbouw (niet beschermd). Aan de rechterzijde van deze aanbouw een zesruits venster en een niet-originele deur met boven- en zijlichten.

In de zuidgevel drie gemetselde pilasters, een samengesteld tweedelig zesruits venster, een samengesteld zesdelig zesruits venster, twee tweedelige vensters waarin gekleurd glas-in-lood en de entree, alle onder rollaag. De entree onder houten luifel, opgehangen aan ijzeren kettingen, bestaat uit een houten deur met boven- en zijlichten waarin gekleurd glas-in-lood; twee treden hoge stoep; niet-originele invalidenopgang; in de gevelsteen aan de linkerzijde '18 H.M.' en aan de rechterzijde 'J.A.M. 84'.

Waardering

Villa van algemeen belang vanwege architectuur- en cultuurhistorische waarde:

- als voorbeeld van een villa uit het vierde kwart van de negentiende en eerste kwart van de twintigste eeuw in de provincie Groningen met Um-1800-elementen
- vanwege de opvallende vormgeving en detaillering
- vanwege de redelijk hoge mate van gaafheid van het exterieur
- vanwege de beeldbepalende ligging naast de watertoren aan het Stadskanaal
- vanwege de functionele en ruimtelijk-visuele relatie met de dienstwoning
- als herinnering aan de vervening die in dit gebied op grote schaal plaats vond.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 516234

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	17 oktober 2000
Kadaster deel/nr	82774/195

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Stadskanaal	Stadskanaal	Groningen

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Onstwedde	N			3423

Omschrijving**

Omschrijving

De één verdieping hoge DIENSTWONING uit omstreeks 1935 in een Interbellum-architectuur met aangebouwd KOETSHUIS en SCHUUR op nagenoeg rechthoekige plattegrond is opgetrokken in rode baksteen op een trasraam van lichtgesinterde baksteen en wordt gedekt door een samengestelde kap waarop oranje opnieuw verbeterde Hollandse pannen; gemetselde schoorsteen op de nok; mastgoot; twee houten dakkapellen onder plat overkragend dak, één aan de noordzijde met tweedelig venster, één aan de achterzijde met driedelig vierruits venster. De gevels worden geleed door liggende stalen vensters met roedenverdeling.

In de risalerende gevel met wolfeind aan de voorzijde (westgevel) een liggend venster met zijlichten met roedenverdeling en in de top een samengesteld tweedelig vierruits venster. Links van de topgevel het koetshuis met twee houten deuren.

In de noordgevel van het koetshuis drie vierruits vensters en een opgeklampte houten deur, alle onder rollaag.

In de achtergevel (oostzijde) van het koetshuis een getoogd zesruits venster onder rollaag. In de achtergevel van de schuur onder plat dak twee liggende venster.

In de risalerende zuidgevel van de woning twee liggende vensters met zijlicht met roedenverdeling waartussen een halfronde houten paneel deur waarin glas onder twee rollagen waarvoor een stoep; aan de rechter zijkant een H-venster met tweeruits bovenlicht. In de zuidgevel van de schuur een opgeklampte houten deur en twee staande drieruits vensters.

In het INTERIEUR zijn onder meer van belang: in de woonkamer de schouw van groen/zwarte tegels, in de keuken de schouw van gele tegels.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Dienstwoning met aangebouwd koetshuis en schuur van algemeen belang vanwege architectuur- en cultuurhistorische waarde:

- als voorbeeld van een dienstwoning uit het tweede kwart van de twintigste eeuw in de provincie Groningen
- vanwege de sobere vormgeving en detaillering
- vanwege de zeer hoge mate van gaafheid van zowel exterieur als delen van het interieur
- vanwege de functionele en ruimtelijk-visuele relatie met de villa.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Dienstwoning(K4)